

Zápis z 100. jednání Komise pro hodnocení výsledků

kteří se konalo dne **6. 11. 2017 od 15.00** hod. v zasedací místnosti č. 1 (2. patro) budovy CERGE-EI, Politických vězňů 936/7, Nové Město, 110 00 Praha 1.

Jednání se zúčastnili: prof. Ing. Jitka Moravcová, CSc. (předsedkyně), prof. Ing. Petr Dvořák, CSc., prof. MUDr. Josef Syka DrSc., prof. PhDr. Pavel Janoušek, CSc., RNDr. Miloslav Frýzek, prof. RNDr. Zdeněk Němeček, DrSc. (místopředseda), prof. Ing. Štěpán Jurajda, Ph.D., Ing. Martin Srholec Ph.D., prof. RNDr. Tomáš Opatrný, Dr., prof. Ing. Josef Psutka, CSc., doc. Ing. Jaroslav Machan, CSc., Ing. Karel Vejražka, Ph.D., CSc., Ing. Miroslav Rychtařík (host), Mgr. Michal Nekorjak, Ph.D. (host), Mgr. Markéta Avakian (host), Mgr. Lucie Mališová (zástupce tajemníka Komise) a Mgr. Ing. Kateřina Miholová, PhD. (tajemník Komise).

Omluveni: prof. Ing. Michal Hocek CSc., prof. PhDr. Pavel Janoušek, CSc.

Komise byla usnášeníschopná.

Pro jednání Komise byl předem navržen program, podklady pro jednání Komise byly rozeslány e-mailem dne 17. 10. 2017 a 1. 11. 2017.

Projednávané body:

1. Zahájení, schválení návrhu programu *[předsedkyně]*
2. Informace z 329. zasedání Rady dne 27. 10. 2017 *[ústní informace - předsedkyně]*
3. **Implementace Metodiky 2017+** *[ústní informace – K. Miholová, M. Nekorjak]*
 - a. Bibliometrické analýzy v roce 2017
 - b. Databáze hodnotitelů
 - c. Hodnocení nebibliometrizovatelných výsledků
 - d. Definice druhů výsledků
 - e. Výklad hodnoticí škály pro hodnocení dle kritéria společenská relevance
4. **Hodnocení podle Metodiky 2013 – 16** *[ústní informace – L. Mališová, M. Rychtařík]*
 - a. Vyjádření poskytovatelů k vyřazeným výsledkům
 - b. Výsledek výpočtu Pilíře I ke kontrole – tabulky dle oborů
5. Rámcový plán práce Komise na rok 2018 *[předsedkyně]*
6. **Různé**
7. Usnesení, závěr

Ad 1) Zahájení, schválení programu

Jednání zahájila předsedkyně, omluvila z jednání nepřítomné členy a konstatovala, že Komise je usnášeníschopná. Prof. Moravcová seznámila přítomné členy Komise s návrhem programu jednání, do kterého navrhla doplnění bodu Rámcový plán práce KHV na rok 2018 pod číslem 5. Členové Komise program i s doplněním schválili.

Ad 2) Informace z 329. zasedání Rady dne 27. 10. 2017

V informaci o průběhu 328. zasedání Rady dne 22. 9. 2017 prof. Moravcová uvedla, že Rada diskutovala návrh programu účelové podpory TRIO2 Ministerstva průmyslu a obchodu, který ve stávajícím návrhu dubluje některé programy Technologické agentury ČR. KHV byla dále informována o debatě týkající se velkých výzkumných infrastruktur ve vazbě na materiál o jejich hodnocení, který na jednání vlády hodlá předložit MŠMT. Komise se k věci vyjadřovala kriticky. Prof. Dvořák konstatoval, že by bylo potřeba se podívat na infrastruktury z většího nadhledu, aby bylo možno posoudit praktickou využitelnost jejich oborové struktury. Prof. Psutka upozornil dále na problémy s odpisy, které nemohou být uplatňovány z evropských fondů. Bylo opětovně zdůrazněno, že velké výzkumné infrastruktury nemohou užívat více jak 10 % celkového rozpočtu na podporu výzkumu a vývoje (usnesení vlády č. 1066 a 1067)

Závěr: Členové Komise vzali informaci na vědomí.

Ad 3a) Bibliometrické analýzy v roce 2017

Dr. Miholová vysvětlila princip hodnocení bibliometrizovatelných výsledků podle Metodiky 17+, přičemž zdůraznila, že jsou bibliometrickou analýzou zvlášť zpracovány výsledky v databázi WoS a zvlášť výsledky z databáze Scopus. Bibliometrická analýza se týká výsledků typu J_{imp} , J_{Sc} a D (tj. článek ve sborníku). V případě výsledku typu D databáze WoS nevykazuje AIS, ovšem databáze Scopus poskytuje hodnoty SRJ. Nákup a dodání dat z databáze WoS jsou stále v jednání. Data z databáze Scopusu byla exportována.

Prof. Psutka zdůraznil svůj opakovaný požadavek, aby sborníky byly posuzovány podle dostupných ukazatelů z databáze SCOPUS. Dr. Miholová jej ujistila, že s tímto přístupem se v M17+ na národní úrovni Modulu 2 počítá od počátku.

Prof. Jurajda Komisi informoval o možných přístupech v bibliometrické analýze, jejich kladech i záporech, které eventuality je třeba mít na paměti, viz přehledová tabulka prof. Jurajdy. KHV informaci zevrubně prodiskutovala. Dr. Nekorjak informoval KHV o způsobu přípravy datových matic a principech bibliometrické analýzy.

Diskutována byla dále otázka konzorciální spolupráce, která je běžná v některých oborech a jejímž výsledkem jsou publikace s obrovským počtem autorů. Tato otázka se řeší i na AV ČR. Snahou v budoucnosti by mělo být určení nějakého minimálního autorského podílu pro to, aby byl výsledek hodnocen.

Závěr: Komise vyjádřila souhlas s provedením *Bibliometrických analýz v roce 2017* v souladu s materiálem schváleným na 327. zasedání Rady. Prof. Opatrný doporučuje v bibliometrických zprávách graficky odlišit decil od kvartilů. Komise doporučuje upozornit Odborné panely na WoS obory v rámci FORD kategorií, které jsou významnými a svébytnými obory a zároveň mají nižší absolutní hodnoty AIS, než je pro danou FORD kategorii obvyklé, viz přehledová tabulka prof. Jurajdy. Komise dále doporučuje, aby byla diskutována otázka spoluautorství a podílů.

Ad 3b) Databáze hodnotitelů

KHV byla zpravena o finalizované Databázi hodnotitelů. Komise se shodla na potřebě Databázi a kvalitu jednotlivých nominovaných hodnotitelů zkontrolovat a eventuálně upozornit předsedy Odborných panelů na morálně nebo odborně problematické nominované.

Závěr: Členové Komise vzali informaci na vědomí.

Ad 3c) Hodnocení nebibliometrizovatelných výsledků

Komise byla dr. Miholovou informována o stavu hodnocení nebibliometrizovatelných výsledků podle Metodiky 17+. Sběr nebibliometrizovatelných výsledků byl uzavřen a shromážděná data pro

obě kritéria (společenská relevance a přínos k poznání) zpracována v rozeslané přehledové tabulce, která umožňuje odhad náročnosti činnosti jednotlivých Odborných panelů.

Závěr: Komise vzala informace na vědomí.

Ad 3d) Definice druhů výsledků

Dr. Miholová rekapitulovala proces aktualizace Definic hodnocení výsledků výzkumu a vývoje, průběh mezirezortního připomínkového řízení a způsob vypořádání. Z připomínek vyvstala otázka, zda evidovat patentové přihlášky. Komise problematiku analyzovala, a to i v kontextu hodnocení programů účelové podpory.

Závěr: Komise nedoporučuje evidovat patentové přihlášky v RIV. Rozbil by se tím koncept RIV, že výsledek se stává výsledkem v okamžiku realizace. V obdobné logice by se pak mohly evidovat i všechny přihlášky článků do tisku a to by nepochybně nebylo žádoucí. Komise v případě patentů doporučuje zaměřit se na hodnocení ex post a pozorně posuzovat reálnost výstupů.

Ad 3e) Výklad hodnoticí škály pro hodnocení dle kritéria společenská relevance

Prof. Moravcová představila členům Komise konsensuální návrh výkladu pojmu „světový“ v kontextu Kvalitativní stupnice pro I. a II. kategorii (kritéria hodnocení přínos k poznání a společenská relevance) hodnocení nebibliometrizovatelných výsledků podle Metodiky 17+. Návrh textu pro předsedy odborných panelů:

Termíny "světovost" či "světová excelence" mají rozdílný charakter, pokud jsou užívány v oborech, které přirozeně utvářejí jednu celosvětovou komunitu, a v oborech, které jsou ze své podstaty spjaty s určitou lokální společností a kulturně-politickým prostorem. Zatímco v prvním případě světovost znamená, že daný badatel či tým je na špičce mezi těmi, kteří celosvětově řeší identickou vědeckou problematiku, v případě druhém je světový tehdy, když je schopen své téma (například národní jazyk, literaturu, kulturu, dějiny) reflektovat na stejné vědecké úrovni, na níž to ve světě činí ti nejlepší v rámci svého lokálního kontextu, tj. s využitím metodických postupů, které jsou na úrovni srovnatelné se světovou špičkou v dané oborové skupině, ač jsou aplikovány na téma důležité v lokálním kontextu.

Závěr: Komise doporučuje výklad prezentovat předsedům Odborných panelů na plánovaném pracovním setkání.

Prof. Moravcová představila rovněž návrh na eventuální úpravu kvalitativní stupnice hodnocení nebibliometrizovatelných výsledků, kritériem společenská relevance, který byl členy diskutován.

Závěr: Komise doporučuje návrh prezentovat předsedům Odborných panelů na plánovaném pracovním setkání.

Ad 4a) Vyjádření poskytovatelů k vyřazeným výsledkům

L. Mališová shrnula průběh Hodnocení 2016 podle Metodiky 2013-16, včetně etapy 3 – k připomínkám výzkumných organizací k vyřazeným výsledkům se vyjádřily Oborové verifikační hodnoticí panely, které trvají na svém rozhodnutí. Čeká se ještě na vyjádření předsedy OVHP 2, prof. Stibrala a předsedy OVHP 4 prof. Bittnara.

Závěr: Komise vzala na vědomí rozhodnutí OVHP jako reakci na námítky výzkumných organizací.

- Komise navrhuje Radě respektovat rozhodnutí OVHP, které předsedové jednotlivých panelů zaslali v reakci na vyjádření jednotlivých VO k cca 500 výsledkům. Jedná se o výsledky, u kterých v rámci 3. etapy Hodnocení 2016 VO rozporovaly stanovisko OVHP;

- výsledkům, které OVHP nedohledaly v Národní knihovně nebo byly označeny “technickou nulou“, bude přiděleno „0“ bodů, sankce však na ně uplatněny nebudou a výsledky zůstanou v IS VaVal;
- u dalších výsledků navržených OVHP k vyřazení, KHV navrhuje Radě sankce uplatnit a výsledky dle §14 zákona č. 130/2002 Sb. vyřadit z IS VaVal;
- u několika výsledků původně navržených OVHP k vyřazení, KHV navrhuje Radě vyhovět námitce VO a výsledky ohodnotit základní minimální bodovou hodnotou.

Ad 4b) Výsledek výpočtu Pilíře I ke kontrole – tabulky dle oborů

Přehledové tabulky s výsledky výpočtu Pilíře I podle oborů jsou finalizovány pro účely vnitřní kontroly, budou členům Komise přednostně zpřístupněny. Připravuje se aplikace pro možné vyhledávání výsledků podle výzkumných organizací a dalších kritérií. Komise má zájem znát korekční faktory za poslední období s úmyslem porovnat trendy. L. Mališová slíbila tabulku dostupných korekčních faktorů poskytnout.

Závěr: Komise vzala informace na vědomí.

Ad 5) Rámcový plán práce Komise na rok 2018

Návrh Rámcového plánu práce Komise pro hodnocení výsledků na rok 2018 byl členy Komise schválen a bude předložen na následující jednání Rady.

Ad 6) Různé

Nebyly přihlášeny žádné příspěvky.

Předsedkyně poděkovala všem přítomným za jejich aktivní účast na jednání.

Příští řádné 101. jednání Komise se uskuteční dne 6. 12. 2017 od 15h v zasedací místnosti č. 1 ve 2. patře budovy NHÚ (CERGE-EI), Politických vězňů 7, Praha 1.

V Praze dne 21. 11. 2017

Zapsala: M. Avakian, K. Miholová

Schválila: prof. Ing. Jitka Moravcová, CSc.